

VIEŠOJI ĮSTAIGA RIETAVO TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRAS

ĮSTAIGOS VADOVO VEIKLOS ATASKAITA UŽ 2023 M.

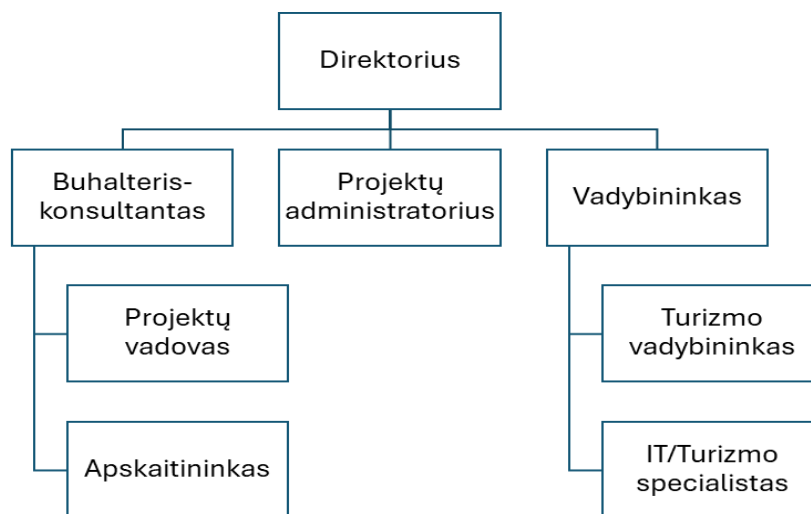
1. INFORMACIJA APIE VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VEIKLOS TIKSLUS IR POBŪDĮ

1.1. Bendra informacija apie viešąją įstaigą

Viešoji įstaiga Rietavo turizmo ir verslo informacijos centras (Toliau - Įstaiga), pagal LR viešųjų įstaigų įstatymą ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, **kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus teikiant viešąsias paslaugas ir (ar) vykdant kitą visuomenei naudingą veiklą.** Įstaiga turinti: ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą.

Įstaigos dalininkai: Rietavo savivaldybė, Lietuvos darbdavių konfederacija, Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai.

1.2. Viešosios įstaigos organizacinė struktūra

1 pav. Rietavo turizmo ir verslo informacijos centro organizacinė struktūra

1.3. Viešosios įstaigos veiklos tikslai ir pobūdis

Įstaigos tikslas - skatinti verslo kūrimąsi ir efektyvų augimą, didinti turizmo srautus ir sektoriaus apimtį Rietavo savivaldybės teritorijoje.

Pagrindiniai Įstaigos tikslai veiklos tikslai savivaldybės verslininkams:

- Teikti informaciją, konsultacijas ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams.

- Padėti naujai įsteigtiems verslo subjektams įsikurti, plėtoti veiklą ir prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų.
- Didinti verslo subjektų konkurencingumą ir veiklos efektyvumą.

Pagrindiniai Įstaigos tikslai veiklos tikslai savivaldybės turistams:

- Rinkti, kaupti ir nemokamai teikti informaciją apie turizmo paslaugas, lankytinas Rietavo savivaldybės vietas ir objektus.
- Skleisti informaciją apie Rietavo savivaldybę, tvarkyti ir teikti turizmo paslaugų ir išteklių duomenis Nacionalinei turizmo informacijos sistemai.
- Įgyvendinti rinkodaros priemones, skirtas skatinti turizmą savivaldybėje.

2023 m. buvo vykdomos strateginiame plane numatytos priemonės: skatinamas naujų verslo įmonių steigimas, skleidžiama informacija, atsakoma į paklausimus, teikiamos konsultavimo ir turizmo informavimo paslaugos, nuolat atnaujinant įstaigos duomenų bazę ir internetinį puslapį. Plėtojamas bendradarbiavimas su Užimtumo tarnyba, verslą vienijančiomis asociacijomis, Lietuvos inovacijų centru, ministerijomis, mokslo institucijomis ir kt.

1.3. Viešosios įstaigos SSGG analizė

1 lentelė. Rietavo turizmo ir verslo informacijos centro SSGG analizė

Stiprybės	Silpnybės
<p>Rietavo TVIC patyrusi organizacija, veikianti daugiau kaip 20 metų.</p> <p>Gausi veiklomis: Plati veiklų įvairovė skatina verslumą ir turizmą.</p> <p>Tarptautinių projektų patirtis: TVIC turi didelę patirtį administruoti ir koordinuoti tarptautinius projektus, užtikrinant jų sėkmingą įgyvendinimą.</p> <p>Inovatyvumas: Įstaiga išsiskiria inovatyvių temų aktualumu, pritraukiančiu partnerius ir dalyvius iš įvairių sričių.</p> <p>Projektų gausa: Įstaiga nuolat dalyvauja ir inicijuoja įvairius projektus, stiprindama savo pozicijas regiono lyderio vaidmenyje.</p> <p>Efektyvi vadyba: Ilgametė patirtis administruoti ir koordinuoti veiklas užtikrina aukštą paslaugų kokybę ir efektyvumą.</p> <p>Išvystytas tinklas: Stiprūs socialiniai ir ekonominiai ryšiai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.</p> <p>Ilgametė komanda: Komanda kartu dirba daugiau kaip 10 metų, užtikrindama patirtį ir stabilumą.</p>	<p>Rietavo TVIC svetainė yra pasenusi, todėl joje nėra galimybių patraukliai pateikti informaciją turistams apie apsistojimo vietas, maitinimo įstaigas ir veiklas. Taip pat svetainėje trūksta išsamių ir patogių įrankių verslui, kurie padėtų pradėti ir plėsti veiklą. Dabartinė svetainė nesudaro galimybių integruoti naujų technologijų, tokių kaip dirbtinis intelektas ar API sąsajos.</p> <p>Elektros ir apšvietimo problemos: 1) Per silpnas elektros įvadas: Pirmame aukšte dažnai neveikia rozetės. Tas pats elektros įvadas aptarnauja kavos ir užkandžių aparatus, bei renginių metu papildomai įjungiamus virdulius. Atsiranda elektros srovės nutūkimai. Dėl šios priežasties dažnai perdega ir pagrindinių durų elektroninė spyna. Rekomendacija atvesti papildomą įvadą. 2) Apšvietimo išdėstymas: Pirmojo aukšto apšvietimą išdėstytas neracionaliai - apšvietimas įrengtas priešingoje pusėje nei yra pagrindinis įėjimas. Tai yra nepatogu ypač rudenį ir žiemą.</p> <p>Santechnikos ir higienos problemos: Kultūros centro ir Rietavo TVIC lankytojai pastebi, kad tualetuose neveikia kriauklės. Moterų tualete arba yra užsuktas vanduo, arba veikia tik viena iš keturių kriauklių. Tualetuose ne visose kabinose veikia vandens nuleidimo mechanizmai.</p> <p>Infrastruktūra lankytojams su kūdikiais: Įstaiga nėra pritaikyta lankytojams su kūdikiais. Lankytojai skundžiasi, kad tualetuose nėra vystymo stalų ar kūdikių kėdučių, kurios turėtų būti tiek vyrų, tiek moterų tualetuose. Ženkla ir informacijos</p>

	<p>pateikimas: 1) Reikia pakeisti ženklą „I“ prieš įvažiuojant pro vartus į Parko gatvę. 2) Lauke reikia įrengti informacijos spintas/lentynas žemėlapiams ir kitai dalijamajai informacijai. Jos turėtų būti sutvarkytoje autobusų stotyje ir šalia Rietavo TVIC.</p> <p>Vėdinimo ir vėsinimo problemos: Karštomis dienomis patalpose galima būti tik iki pietų, vėliau trūksta oro ir nepakeliamai karšta. Tai kenkia ne tik darbuotojų sveikatai, bet ir įrangai.</p> <p>Triukšmo izoliacija: Reikia spręsti garso izoliacijos problemas, nes triukšmo lygis darbo kabinetuose yra aukštas.</p>
Galimybės	Grėsmės
<p>Svetainės modernizavimas. Sukurti modernią, interaktyvią svetainę su patraukliu dizainu, interaktyviais žemėlapiais ir rekomendacijų sistema, naudojančia dirbtinį intelektą. Įtraukti išsamius ir patogius įrankius verslui, kurie padėtų pradėti ir plėsti veiklą.</p> <p>Ženklo ir informacijos stendų atnaujinimas. Pakeisti ženklą „I“ prieš įvažiuojant pro vartus į Parko gatvę. Įrengti lauko informacijos spintas/lentynas žemėlapiams ir kitai informacijai, tiek autobusų stotyje, tiek šalia Rietavo TVIC.</p> <p>Turizmo skatinimas: 1) Plėtoti turistų pritraukimo strategijas, įtraukiant regiono kultūrinį ir istorinio paveldo išteklius. 2) Sukurti specialias turizmo programas, maršrutus ir ekskursijas, siekiant pritraukti daugiau lankytojų.</p> <p>Infrastruktūros gerinimas: 1) Siekti finansavimo iš ES fondų, vietinių valdžios institucijų infrastruktūros atnaujinimui ir plėtrai. 2) Įrengti papildomas patalpas ir įrangą, kad būtų geriau patenkinti lankytojų poreikiai, ypač tų, kurie atvyksta su vaikais. 3) patalpose įrengti parduotuvėlę suvenyrams.</p> <p>Kūdikio priežiūros įrangos įrengimas. Įrengti vystymo stalus ir kūdikių kėdutes tiek vyrų, tiek moterų tualetuose, kad įstaiga būtų pritaikyta lankytojams su kūdikiais.</p> <p>Elektros tinklo ir apšvietimo atnaujinimas Atvesti papildomą elektros įvadą į pirmą aukštą, siekiant išvengti srovės trikdžių ir elektroninės spynos gedimų. Pertvarkyti apšvietimą taip, kad jis būtų prie pagrindinių įėjimo durų.</p> <p>Santchnikos infrastruktūros atnaujinimas. Sutvarkyti kriaukles ir tualetų vandens nuleidimo mechanizmus, užtikrinant, kad visos įrangos dalys veiktų tinkamai.</p> <p>Vėdinimo ir vėsinimo sistemų įrengimas ar sutaisymas. Įdiegti efektyvias vėdinimo ir vėsinimo sistemas, kad patalpose būtų komfortiška net ir karštomis dienomis, taip apsaugant darbuotojų sveikatą ir įrangą.</p>	<p>Finansavimo trūkumas: Nuolatinis finansavimo trūkumas gali lemti nesugebėjimą įgyvendinti svarbių infrastruktūros atnaujinimų, kas gali sumažinti įstaigos konkurencingumą ir patrauklumą lankytojams.</p> <p>Konkurencija: Kitos regioninės ir tarptautinės turistinės ir kultūrinės įstaigos gali pritraukti daugiau lankytojų, ypač jei jos siūlo geresnes paslaugas ar patrauklesnes veiklas.</p> <p>Technologinė atskirtis: Nepajėgumas integruoti naujas technologijas, tokias kaip dirbtinis intelektas ar modernios informacinės sistemos, gali lemti prastesnę vartotojų patirtį ir sumažinti įstaigos ir savivaldybės patrauklumą.</p> <p>Kintantys lankytojų poreikiai: Negebėjimas prisitaikyti prie kintančių turistų ir vietos bendruomenės poreikių gali sumažinti lankytojų skaičių ir pajamų srautą savivaldybės paslaugų teikėjams.</p> <p>Nepakankama infrastruktūra: Neinvestuojant į patalpų ir įrangos atnaujinimą, gali kilti sunkumų užtikrinant aukštą paslaugų kokybę ir lankytojų saugumą bei komfortą.</p> <p>Ekonominiai ir politiniai pokyčiai: Ekonominiai nuosmukiai, politiniai pokyčiai ar netikėti vietos ar tarptautiniai įvykiai gali turėti įtakos veiklos vykdymui.</p> <p>Socialinių tinklų ir komunikacijos kanalų neveiksmingumas: Jei socialiniai tinklai ir kiti komunikacijos kanalai nebus efektyviai naudojami, įstaiga gali prarasti galimybę pritraukti naujus lankytojus ir informuoti esamus apie savo veiklą.</p> <p>Saugumo grėsmės: Elektroninių duomenų ir tinklo saugumo pažeidimai gali kelti grėsmę įstaigos veiklai ir lankytojų pasitikėjimui.</p> <p>Aplinkosaugos iššūkiai: Klimato kaita ir kiti aplinkosaugos iššūkiai gali paveikti turizmo sezonus, lankytinų vietų prieinamumą ir įstaigos veiklos sąlygas.</p> <p>Nepakankamas darbuotojų kvalifikacijos lygis: Jei darbuotojai neturės pakankamai įgūdžių ir žinių,</p>

Garso izoliacijos gerinimas. Įrengti garso izoliaciją, siekiant sumažinti triukšmo lygį ir užtikrinti ramų darbą bei lankytojų patogumą.	tai gali neigiamai paveikti paslaugų kokybę ir klientų aptarnavimą.
---	---

Apibendrinant galima teigti, kad Rietavo TVIC turi stiprų pagrindą sėkmingai veiklai, tačiau siekiant ilgalaikės sėkmės būtina atsižvelgti į silpnybes ir grėsmes bei pasinaudoti atsiveriančiomis galimybėmis.

2. ĮSTAIGOS PERSONALAS

2.1. Personalo sudėtis

Per 2023 metus Įstaigoje dirbo 6 darbuotojai. Per 2023 m. vienas nutraukė darbo sutartį savo iniciatyva: IT/turizmo specialistas, apskaitininkas. Priimtas darbuotojas į vadybininko pareigas.

2 lentelė. Personalo sudėtis

Eil. Nr.	Pareigų (pareigybės) pavadinimas ir etatų skaičius	2021-1-31			2022-12-31			2023-12-31		
		Asmenys	Etatai	Bazinis atlyginimas Eur (Bruto)	Asmenys	Etatai	Bazinis atlyginimas Eur (Bruto)	Asmenys	Etatai	Bazinis atlyginimas Eur (Bruto)
1.	Direktorius/projekto vadovas	1	1	3411,50	1	1	3411,50	1	1	3411,50
2.	Buhalteris-konsultantas	1	1	1600	1	1	1600	1	1	1600
2.1.	Apskaitininkas							1	0,5	7,00
3.	Projektų administratorius	1	0,75	1426,42	1	0,75	1426,42	1	0,75	1426,42
4.	Vadybininkas							1	0,25	10,00
4.1.	Turizmo vadybininkas	0	1	0	0					
4.2.	IT/Turizmo specialistas	1	1	8,00	1	0,5	800,00	1	0,5	800,00

2.2. Įstaigos vadovas

Įstaigos direktorė - Laima Dockevičienė, darbo stažas Įstaigoje - 20 metų.

Direktorės išsilavinimas – aukštasis: vadybos ir verslo administravimo kvalifikacija (VDU) viešojo administravimo magistro kvalifikacinis laipsnis (VDU), Lyderystės ir vadovavimo psichologijos kvalifikacija (VDU), Nacionalinis Airijos GALWAY universitetas - Aukštosios mokyklos diplomas bendruomenių plėtros srityje.

Laima Dockevičienė yra akredituota Lietuvos verslo konsultantų tinklo narė, Plungės technologijų ir verslo mokyklos tarybos narė, Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo ir žemės ūkio rėmimo programos projektų ir paraiškų vertinimo komisiją narė.

Atstovauja Įstaigą Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijoje, Lietuvos verslo informacijos centrų asociacijoje. Ji yra VVG „Rietavo iniciatyvos“ pirmininkė ir projektų vadovė (visuomeninė veikla), Rietavo miesto VVG administracijos vadovė (visuomeninė veikla). Taip pat yra Telšių regiono funkcinės zonos strategijos 2023 – 2029 metams parengti darbo grupės vadovė.

3. ĮSTAIGOS VEIKLOS REZULTATAI PER ATASKAITINIUS METUS

Įstaigos veiklos kryptys vykdomos efektyviai panaudojant turimus ir planuojamus gauti finansinius, materialinius ir darbo išteklius, siekiant numatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo.

Įstaigos 2021–2023 m. strateginio plano įgyvendinimas prisideda prie Rietavo savivaldybės strateginio plėtros plano 2021–2027 metams strateginių tikslų.

Pagrindinis Įstaigos veiklos tikslas - **skatinti verslo kūrimąsi ir efektyvų augimą, didinti turizmo srautus ir sektoriaus apimtį Rietavo savivaldybės teritorijoje.**

3.1. UŽDAVINYS: Teikti verslo ir turizmo informavimo, konsultavimo, techninės pagalbos ir tinklaveikos paslaugas ketinantiems pradėti verslą ir jau veikiantiems smulkaus ir vidutinio verslo subjektams

Šio uždavinio pirmosios Priemonės poveikio rodikliai, tokie kaip vienadienių Įstaigos lankytojų skaičius per 2023 m. išaugo iki **3262 asm.** lyginant su 2021 m. - 985 asm. lygiai kaip ir lankytojų skaičius pačioje Savivaldybėje 2023 m. padidėjo iki **43100 asm.** lyginant su 2021m. - 37230 asm.

2023 m. turistų iš Lietuvos ir užsienio asmenų skaičius **43 tūkst. asm.** Rietavo savivaldybėje didėjo lyginant su 2021 m., kuomet čia sulaukta 37 tūks. asmenų (*žr. 3 lentelė*). Šių skaičių augimui įtakos turėjo įvairios priežastys – geografinis patogumas, kultūrinių ir pramoginių veiklų gausa, teritorijos patrauklumas, viešieji ryšiai ir kitos priemonės, kurių dalį lemia Įstaigos ir kitų savivaldybės įstaigų, veikla bei paslaugų sektoriaus pasiūla. Per 2023 m. turistų ir ypač užsienio turistų skaičiaus Rietavo savivaldybėje nežymiam augimui įtakos turėjo Ukrainoje vykstančio karo grėsmė.

3 lentelė. Rietavo savivaldybėje apsilankiusių turistų ir vienadienių lankytojų skaičius 2021-2023 m.

Eil. Nr.	Turizmo poveikio rodikliai	2021	2022	2023
1.	Apsilankiusių vienadienių lankytojų skaičius RTVIC (asm.)	985	2 160	3262
1.1.	Tame skaičiuje iš užsienio	2	10	62
2.	Apsilankiusių vienadienių lankytojų skaičius Rietavo savivaldybėje (asm.)	37 230	39 838	43 100
2.1.	Tame skaičiuje iš užsienio	115	68	262
3.	Apsilankiusių turistų skaičius savivaldybėje (asm.)	2000	526	1746
4.	Turizmo duomenų bazės (virtualių apsilankymų) lankytojų skaičius	8255	9011	15024

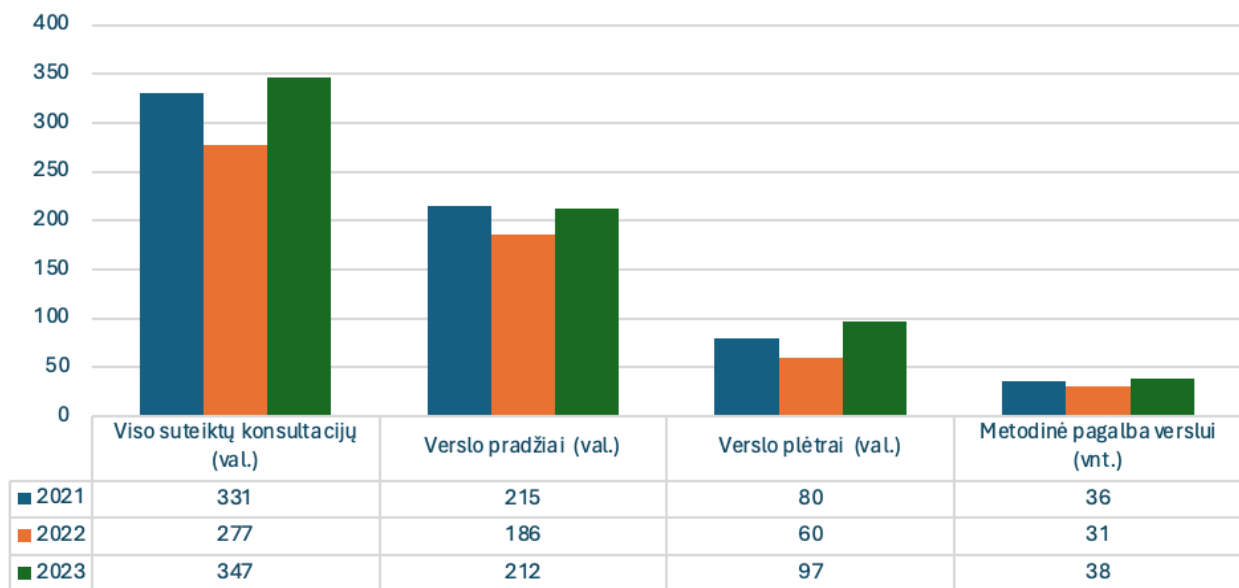
Informacijos šaltinis: Rietavo turizmo ir verslo informacijos centras ir Lietuvos statistikos departamentas

Virtualių apsilankymų Įstaigos valdomose svetainėse skaičiaus reikšmės per trejus metus stabiliai augo: 8 tūkst. (2021 m.), 9 tūkst. (2022 m.) ir **15 tūkst.** (2023 m.), nepaisant, kad dėl lėšų stygiaus antroje metų pusėje Įstaiga turėjo atsisakyti palaikyti www.veik.rietave.lt su visa sukaupta duomenų baze. Vis dėlto, minėtoje svetainėje apsilankymų skaičius pasiekė 34 proc. planuoto lankomumo. Pažymėtina, kad svetainės lankomumas yra aktyviausias sezono metu, ypač liepos – rugpjūčio mėnesiais, būtent šiuo metu svetainės palaikymas nutrūko (*žr. Ataskaitos Priedą 2 rodiklių lentelę*). Įstaigos valdomose socialinių tinklų paskyrose sekėjų skaičiaus reikšmė per trejus metus padidėjo nuo 1,8 tūkst.asm. iki **2,5 tūkst.asm.**

Paskutinių 3 metų faktinių poveikio rodiklio, tokių kaip suteiktos informacijos, paklausimų skaičius ar išplatintų leidinių kitimo tendencijos 2021-2023 m. išliko stabiliai augančios. Įstaiga išlaikė stabilų rodiklio lygį dėl efektyvių paslaugų bei informacijos teikimo, optimalios komunikacijos su tikslinėmis grupėmis, nepaisant išorinių trikdžių bei ekonominių veiksnių, tokių kaip: už įgyvendintų tarptautinių projektų, mokėjimo prašymų atsiskaitymo vėlavimas, apyvartinių lėšų trūkumas, smarkiai sumažėjęs biudžetas, padidėjusios darbo valandos dėl rengiamos regiono strategijos, paraiškų kiekio ir personalo trūkumas bei darbuotojų ligos.

Pagal Uždavinio Priemonių poveikio rodiklius Įstaigos darbuotojai teikė viešąsias paslaugas verslui - konsultacijas ir metodinę pagalbą Rietavo savivaldybės verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinantiems pradėti verslą, investuotojams jiems aktualiais klausimais: verslo liudijimų, individualios pažymos išėmimo klausimais, Juridinių asmenų steigimo dokumentų rengimo, jų keitimo, teisės, verslo finansavimo šaltinių paieškos, rinkodaros, darbo teisės, ES struktūrinių fondų ir kitų šaltinių panaudojimo, projektų rengimo, personalo valdymo bei mokesčių ir buhalterinės apskaitos klausimais, rengė ir dalinosi įvairiais sklaidos kanalais aktualia verslui informacija, po suteiktų konsultacijų ruošė steigimo ir kitus dokumentus bei padėjo fiziniams asmenims pradėti dirbti savarankiškai, juridiniams asmenims įsisteigti. Aktualiausios konsultacijos per 2023 m. buvo susiję su socialinio verslo vystymu, teisiniais klausimais (įmonių išsiregistravimas, įmonių restruktūrizacija ir pan.), mokesčių klausimais. Įstaiga taip pat tarpininkavo į konsultacijas įtraukdama kitas verslo paramos įstaigas, kaip pvz. Šiaulių pramonės prekybos ir amatų rūmus. (žr. 2 pav.).

Suteiktos konsultacijos ir metodinė pagalba
2021-2023 m.

2 pav. Rietavo turizmo ir verslo informacijos centro darbuotojų suteiktos konsultacijos ir metodinė pagalba verslui 2021-2023 m.

Kiti Uždavinio Priemonių rodikliai rodo, kad Įstaiga sugebėjo efektyviai ir kokybiškai įgyvendinti savo veiklas, užtikrinant aukštą paslaugų kokybę ir atliepiant bendruomenės poreikius, nors ir ne visi planuoti veiklos rodikliai buvo pasiekti. Vis dėlto, bendra veiklos kokybė ir rezultatai viršijo lūkesčius: pvz. suorganizuoti tikslinėms grupėms verslumą skatinančius ir verslo įmonėms aktualios informacijos sklaidos **renginiai 4** (apie verslo skatinimo priemones; skaitmeninimą žemės ūkyje), nors planuoti 3, tačiau surengtų **mokymų, kursų skaičius -1** (apie tautinį paveldą) vietoje planuotų 3. Tačiau bendras mokymų ir informacinių sklaidos renginių, seminarų **dalyvių skaičius buvo 84**, o tai kur kas didesnis nei planuoti 56 dalyviai (žr. *Ataskaitos Priedą 2 rodiklių lentelę*). Tai rodo, kad nors

mokymų ir informacinių sklaidos renginių kiekis buvo mažesnis, jų kokybė ir patrauklumas buvo aukštesni, pritraukiant daugiau dalyvių ir taip užtikrinant didesnę informacijos sklaidos efektyvumą bei dalyvių įsitraukimą.

Įstaiga inicijavo ir dalyvavo neformaliuose susitikimuose su verslininkais ir kitomis tikslinėmis grupėmis, bendradarbiavo su turizmo paslaugų teikėjais, teikiant jiems nemokamą informacinę medžiagą ir konsultacijas bei organizuojant darbinius susitikimus, siekiant aktyvinti turistų skaičių, didinti rajono patrauklumą ir svetingumą.

Įstaiga rengė verslo subjektams ir kaimo bendruomenėms paraiškas paramai gauti iš ES ir nacionalinių fondų ir programų bei administravo, gavusius finansavimą projektus. Padėjo užpildyti paraiškas tiek savarankiškai dirbantiems, tiek juridiniams asmenims pagal Rietavo savivaldybės SVV plėtros programos nuostatus. Tokioms ir panašioms (pvz. pagalba licencijoms, verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais parodose ir mugėse, gauti Metturgyje dalyvavusiems amatininkams, paraiška bendruomenės buriančiai veiklai ir kt.) paraiškoms parengti suteiktos pagalbos skaičius **2023 m. siekė 28 vnt. (žr. Ataskaitos Priedą 2 rodiklių lentelę)**. Įstaiga 2023m., kaip ir planuota metų pradžioje, administravo paskatos socialinio verslo subjektų verslo pradžia teikimą **6 socialinio verslo subjektams**.

Mokamų viešųjų paslaugų pagal Įstaigos dalininkų patvirtintus paslaugų ir darbų įkainius fiziniams ir juridiniams asmenims per 2023 m. Įstaiga suteikė už daugiau **nei 18,5 tūkst. Eur.**, nors planuota buvo tik 5 tūkst. Eur.

Per 2023 metus Įstaiga suteikė patalpų, įrangos, biuro paslaugų ir kitos smulkios pagalbos tiek, kiek ir buvo planuota – **156 kartus** (planuota 150). Nors šis skaičius yra mažesnis lyginant su 2022 m. - 180 kartų ir dar ankstesniais metais - 220 kartų, tai atspindi tendenciją pereiti prie skaitmeninių sprendimų. Mažėjantis įrangos ir biuro paslaugų (tokių, kaip dokumentų spausdinimas ar skenavimas) poreikis rodo, kad klientai vis dažniau renkasi skaitmeninius sprendimus, taupydami resursus ir laiką. Tai taip pat reiškia mažesnes sąnaudas ir efektyvesnę darbo procesą tiek klientams, tiek Įstaigai. Pereinant prie skaitmeninės erdvės, Įstaiga prisideda prie modernizacijos ir inovacijų skatinimo, taip užtikrindama tvarią ir šiuolaikišką veiklą.

3.2. UŽDAVINYS. Rinkti aktualią informaciją ir teikti rekomendacijas Savivaldybei dėl verslo aplinkos ir sąlygų gerinimo, perspektyvių turizmo objektų vystymo

Užtikrinant kokybišką viešųjų paslaugų teikimą, Įstaigos direktorė periodiškai atlieka verslo ir turizmo aplinkos analizę. Analizės duomenys teikiami ir savivaldybės mero ataskaitai. Teikiami metiniai turizmo rinkodaros priemonių planai viešajai įstaigai „Keliauk Lietuvoje“, tuo tikslu renkami turistų ir vienadienių lankytojų apsilankymo Rietavo savivaldybėje statistikos duomenys, apklausiant turizmo paslaugų teikėjus Rietavo savivaldybėje.

Įgyvendindama šį uždavinį Įstaiga prisidėjo prie strateginių dokumentų rengimo. Per 2023 m. Įstaiga teikė pasiūlymus strateginio planavimo dokumentams - bendradarbystės erdvės Rietave formavimui, kūrybinių industrijų ir bendrakūrystės zonos, 3D spausdinimo laboratorijos, maisto laboratorijos, atviro biuro zonos planavimui.

Daugiausiai dėmesio ir ypač žmogiškų resursų buvo skiriama vadovauti ir koordinuoti Telšių regiono darbo grupę, rengiant 2021-2029 metų funkcinės zonos strategijos projektą. **Vyko per 30 darbinių susitikimų** su Telšių regiono savivaldybių atstovais, CPVA ekspertais. Telšių regiono funkcinės zonos turizmo ir verslo sritis apimantis strategijos ir veiksmų plano projektas paruoštas derinimui su Vidaus reikalų ministerija.

Per ataskaitinį laikotarpį Įstaiga toliau teikė rekomendacijas Rietavo miesto VVG, vietos plėtros strategiją (VPS) įgyvendinančioms įstaigoms ir organizacijoms (baigiamiems įgyvendinti 4-iems projektams). 2023 m. buvo rengiama nauja VPS, Įstaiga teikė **17 pasiūlymų** savivaldybės įstaigoms, NVO, kurie padėjo formuoti strategiją. Ši veikla turėjo įtakos ryškiai padidėjusiam rodikliui, lyginant su praėjusiais metais (nuo 4 vnt. 2022 m. iki 21 vnt. 2023 m.).

3.3. UŽDAVINYS. Skatinti naujų verslų, turizmo objektų ir darbo vietų kūrimą Savivaldybės teritorijoje

4 lentelė. Įstaigos faktiniai poveikio rodikliai per 2021-2023 m.

Eil. Nr.	Poveikio rodikliai (verslas)	2021	2022	2023
1.	Naujų verslų skaičius (vnt.)	10	12	17
2.	Sukurtų darbo vietų skaičius (vnt.)	14	12	23
3.	Suteiktos paskatos socialinio verslo subjektams dydis (Eur)	44952,18	35296,87	35296,87

Informacijos šaltinis: Rietavo turizmo ir verslo informacijos centras

Per ataskaitinius metus Įstaiga neturėjo turizmo vadybininko, todėl pasiūlymus dėl individualių turizmo maršrutų teikė Įstaigos direktorė ir vadybininkė. 2023 m. Įstaiga, siekdama didesnio lankytojų ir turistų lankomumo bei turizmo paslaugas teikiančių objektų įsitraukimo ir bendradarbiaudama su Telšių regiono savivaldybėmis, bendrai kūrė ir populiarino **6 regioninius turizmo maršrutus** „Žemaitijos piliakalniai“, „Gamtos peizažai“, „Sakralinis kelias“, „Pasivaikščiojimas su istorinėmis asmenybėmis“, „Oginskių paveldo pažintinis maršrutas“, „M.K. Čiurlionio kelias“.

3.4. Uždavinys. Didinti verslo subjektų konkurencingumą ir gebėjimus diegiant inovacijas mokymais ir metodinėmis priemonėmis

Viešąsias turizmo ir verslumo skatinimo veiklas padeda užtikrinti, jas išplėsti ir plėtoti tarptautiniu lygiu Įstaigos vykdomi projektai. Per 2023 m. Įstaiga vykdydama Priemonę „Turizmą, verslumą, inovacijų diegimą skatinančių, verslo aplinką gerinančių, Rietavo žinomumą didinančių projektų paraiškų rengimas“ **parengė 12 projektų** (žr. Ataskaitos Priedą 2 rodiklių lentelę). Bendradarbiaujant su partneriais Įstaiga parengė **9 paraiškas** Pietų Baltijos Interreg programai temomis: turizmo paslaugų teikėjų kompetencijų stiprinimas; technologijomis ir menu paremtų inovacijų vystymas; skaitmenizavimas darbo vietoje; jaunimo skatinimas keliauti ir pažinti; tausojantis energijos vartojimas ūkiuose; žaliavų taupymas maisto pakuotėse; tvarumo mokymų integravimas į mokymo programas; tvaraus pakrančių turizmo ir rekreacijos vystymas. **Dar dvi paraiškas** Įstaiga parengė ir pateikė Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programai, kurią administruoja Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, dėl renginių organizavimo. Įstaigai skirtos lėšos pagal Ekonominės plėtros programą „Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimas projektų ir programų rėmimui“ Rietavo savivaldybės **viešųjų turizmo ir verslo paslaugų užtikrinimui**.

Įstaigos efektyvumas lyginant su praėjusiu laikotarpiu rengiant projektų paraiškas išaugo dvigubai: 2023 m. parengta 12 paraiškų, tuo tarpu 2022 m. - 6, o 2021 m. - 5. Iš jų atitinkamai buvo finansuota 2023 m. - 6, 2022 m. - 2, o 2021 m. - 1.

Turizmą, verslumą, inovacijų diegimą skatinančių, verslo aplinką gerinančių bei Rietavo žinomumą didinančių projektų Įstaigos įgyvendinamų projektų skaičius išliko stabilus per trejų metų laikotarpį. 2023 m. tokių projektų **Įstaiga vykdė 7**. 2023 m. pradžioje baigė įgyvendinti projektą „Socialinio verslo kūrimo ir plėtros skatinimas Telšių regione“.

Įgyvendinti du Pietų Baltijos paraiškų koncepcijoms parengti (seed money) projektai, **pradėti įgyvendinti du reguliariūs** Pietų Baltijos Interreg programos projektai - „Technologijų, meno ir verslo inovacijų centrai“ bei „Pietų Baltijos ūkiai - esminė atsinaujinančios energetikos sistemų dalis“. taip

pat gavo finansavimą ir **2 projektams** iš Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programos. Vieną iš jų „Vienybėje stiprybė“ įgyvendino, o kitam - Metturgiu organizuoti - Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programos skirtą finansavimą teko grąžinti. Įstaiga pati neturėjo lėšų prisidėti prie projekto. Savivaldybė taip pat neskyrė lėšų šio projekto ko-finansavimui.

Naudodamasis išugdytomis kompetencijomis, Įstaigos personalas skatino naujovių diegimą Rietavo savivaldybėje. Per 2023 metus buvo teikti pasiūlymai Telšių regiono bendradarbiystės erdvės (co-working space) koncepcijos vystymui bei pasiūlymai dėl 3D spausdinimo laboratorijos įkūrimo.

Regiono inovacijų diegimo skatinimas taip pat buvo integruotas į Įstaigos veiklą. Pavyzdžiui, sprendžiant personalo trūkumo problemą, Įstaiga įdiegė programuojamą išmaniąją lauko durų sistemą. Ši sistema savaitgaliais automatiškai atrakina lauko duris ryte ir užrakina jas vakare, taip sprendžiant vienadienių lankytojų aptarnavimo problemą. Lankytojai galėjo netrukdomi paimti informacinę medžiagą, įsigyti „Surink Lietuvą“ magnetukus iš užkandžių automato arba pasinaudoti tualetu.

3.5. UŽDAVINYS. Didinti Savivaldybės žinomumą, išryškinant Savivaldybės konkurencinius pranašumus šalyje ir užsienyje, vykdyti rinkodaros ir komunikacijos veiklas prigimtinių tikslų

Rietavo žinomumo didinimas prisideda prie turistų srautų augimo bei sėkmingo savivaldybės įvaizdžio kūrimo, todėl Įstaiga šio uždavinio Priemonės įgyvendinti skiria itin didelį dėmesį.

Vykdamas šias priemones, Įstaigos darbuotojai teikė informaciją apie Rietavo lankytinas vietas, apgyvendinimo, maitinimo paslaugas, vietinių verslininkų gaminamus išskirtinius gaminius ir produkciją, kaimo turizmo bei kitas turizmo paslaugas teikiančias įstaigas, renginius, pramogas Rietavo krašte ir kituose Lietuvos, užsienio miestuose, rajonuose. Savivaldybės žinomumo didinimas per verslus ir turizmo objektus, inovacijų integravimą ir kt. pažangos rodiklius buvo viešinama ne tik įstaigos internetinėje svetainėje, bei socialiniuose tinkluose.

Siekiant pritraukti ne tik turistus, bet ir vietas bei užsienio investuotojus į savivaldybę, Įstaiga 2023 m. dalyvavo parodose, mugėse, viešino Rietavo verslą, verslo plėtojimo ir investavimo į rajoną galimybes. Per 2003 m. dalyvauta nacionalinėse ir tarptautinėse mugėse, forumuose, konferencijose, parodose, miestų šventėse, kuriuose pristatoma Rietavo savivaldybė, mezgami kontaktai būsimiems projektams, plėtojamos būsimų projektų idėjos. Tokiuose renginiuose Įstaigos darbuotojai dalyvavo **9 kartus**. Tai yra žymiai kukliau nei 2022 m., kada dalyvauta 36 kartus ir dar ankstesniais metais - 42.

2023 m. gegužę Įstaiga kartu su „Keliauk Lietuvoje“ suorganizavo Rietavo savivaldybės, kaip patrauklaus objekto turistams, info turą - viešinimo kampaniją žurnalistams. Pakviesti radijo, televizijos ir spaudos žurnalistai iš įvairių regioninių bei respublikinių žiniasklaidos priemonių. Jiems parengtas spaudos pranešimas, surinkta aktuali turizmo objektų ir paslaugų medžiaga, pristatytas miestas ir visa savivaldybė su savo istorijos ir kultūros, pramogų, maitinimo ir nakvynės objektais, taip pat pristatyti verslo atstovai, veikiantys savivaldybėje. Reportažai, straipsniai, laidos Lietuvos žmonės pasiekė birželį ir visą aktyvų turizmo sezoną. Po šio info turo pasirodė **6 informaciniai reportažiniai pranešimai** per *LRT, Delfi, 15min.lt, Diena* ir kt. Rietavo savivaldybės užsakymu Įstaigos direktorė davė interviu kelionių laidai „Kelionės tikslas – Žemaitija“, kuri buvo transliuota lapkričio mėn. Reportažai ir straipsniai paskelbti www.Rietavovic.lt svetainėje. Parengta medžiaga apie konferencinį turizmą bei Rietavo savivaldybės teritorijoje teikiamas turizmo paslaugas, gamtos ir kultūros paminklus, renginius bei kt. ir sukelta į Įstaigos interneto svetainę. Rietavas pristatytas tarptautiniuose renginiuose Šėcine ir Gdanske Lenkijoje bei Karlskronoje Švedijoje.

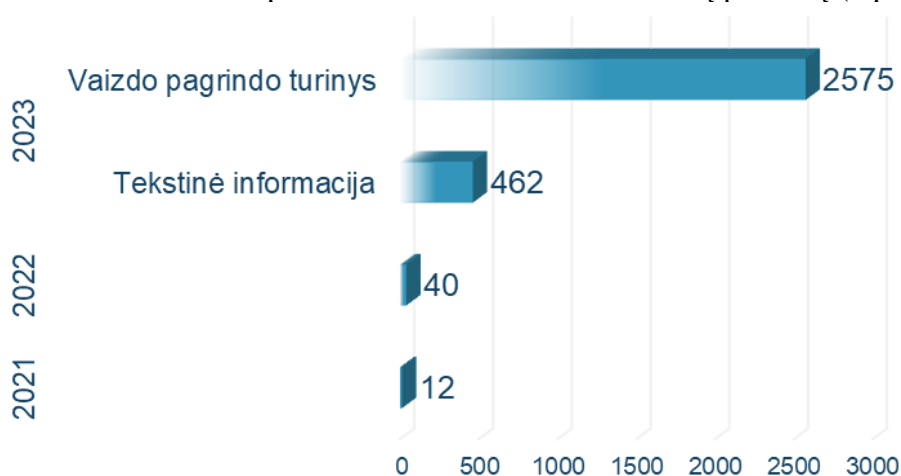
Įstaiga spausdintų informacinių - reklaminių leidinių apie Rietavo savivaldybę, joje esančius lankomus turistinius objektus, turizmo paslaugas teikiančius verslo subjektus, skirtų turistams ir lankytojams, neleidė. Tokių leidinių dar buvo pakankamai likę iš ankstesnio laikotarpio, juolab, kad informacijai atnaujinti nebuvo pagrindo - ji buvo vis dar aktuali. Įstaiga parengė, sukūrė ir patalpino Rietavovic.lt svetainėje **2 naujus skaitmeninius leidinius** apie konferencinio turizmo plėtojimo

galimybes Rietavo savivaldybėje bei apie lankytinus turizmo objektus savivaldybėje. Anksčiau Įstaiga tokią medžiagą spausdindavo. 2022 m. ir 2021 m. tokių leidinių buvo atspausdinta atitinkamai 1 ir 2 vnt.

Įstaiga teikė informaciją įvairiems leidiniams, turizmo informacijos centrams, kitiems informaciniais šaltiniams tokiems, kaip VšĮ „Keliauk Lietuvoje“, LRT, informacijos portalams. 15min.lt, www.pamatyklietuvoje.lt ir kt. žiniasklaidos priemonėms apie Rietavo turizmo bei verslo objektus **15 kartų per ataskaitinį laikotarpį**. Anksčiau tokia informacija dalinosi dažniau: 2022 m. - 23, o dar ankstesniu laikotarpiu - 31 kartą, tačiau dėl personalo ir lėšų turizmui trūkumo, Įstaigos darbuotojai nebuvo pajėgūs prisiimti didesnės darbų naštos.

Viešinant Rietavo kraštą interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose bei kitose platformose daugiausiai dėmesio buvo skiriama viešosios informacijos kampanijoms: įvairių rūšių reklamai, socialinių tinklų aktyvumo didinimui, spaudos pranešimų rengimui ir pan. Per 2023 m. Įstaiga administravo 8 skirtingas svetaines bei socialinių tinklų paskyras, įskaitant oficialią įstaigos interneto svetainę. Metų pradžioje pasirašyta viešųjų ryšių paslaugos bei skaitmeninės rinkodaros, komunikacijos sutartis su Roberta Burgan-Norkuviene, veikiančia pagal individualią veiklą Nr. 790308, o antram pusmečiui 0,5 etato įdarbintas vadybininkas, kuris buvo atsakingas už Centro komunikaciją, taip užtikrinant skelbiamos informacijos efektyvumą.

Socialinėje erdvėje ypatingas dėmesys buvo skiriamas reportažams ir vizualiniam turiniui kurti, kas yra labiausiai patraukli visuomenei. Pakeitus komunikacijos strategiją, oficialios *Facebook* paskyros įrašų vidutinis pasiekiamumas nuo 2021 m. 12 asmenų peržiūrų (2022 m. - 40 asm. ir 2023 metų pradžioje - 80 asm.) iki 2023 m. antros pusės kuomet kiekvienas įrašas vidutiniškai rinko **po 1 tūkst. peržiūrų**. Pastebėta, kad tekstinė informacija yra ne tokia patraukli, kaip įrašai su vizualiniu turiniu. Jų pasiekiamumo rodikliai pasiekdavo ir iki 3-4 tūkst. asmenų peržiūrų (3 pav.).

3 pav. Įstaigos *Facebook* paskyros įrašų pasiekiamumas (vieno įrašo peržiūros vidutiniškai per metus)

Toks socialinės erdvės išplėtojimas rodo, kad komunikacijos potencialui erdvės yra ir ji dar nėra visiškai išnaudota. Informacijos pasiekiamumas gali būti dar didesnis, tačiau yra grėsmė pristigti pačių produktų. Socialinė erdvė yra komunikacijos vartai, pro kuriuos yra galimybė pasiekti auditoriją. Komunikacija per socialinius tinklus gali būti nukreipta teisinga kryptimi su optimaliausia jėga, tačiau yra grėsmė „šaudyti tuščiais šoviniais“, kada informacija neturi pagrindo, t.y. informacinės žinutės paskėsta socialinių tinklų informacijos triukšme, nes komunikuojama apie skirtingus dalykus nepririšus jų prie konkrečios vietos - informacijos šaltinio. Tokiu šaltiniu turi būti aiški, patikima ir stabiliai veikianti verslo ir turizmo produktų informacinė bazė. Ji galėtų būti pagrindu, nuo kurios galima atsispirti ir populiarinti visos savivaldybės verslus, turizmo objektus, kurti savivaldybės įvaizdį ir populiarinti paslaugas. Todėl turizmo ir verslo produktai tokie kaip informacinė bazė turi būti prižiūrimi, ir gauti pakankamą finansavimą informacijai palaikyti ir prižiūrėti.

Nepaisant gana solidžių *Facebook* pasiekimų, kito socialinio tinklo *LinkedIn* planuota paskyra nesukurta, įvertinus šio socialinio tinklo populiarumą vietos verslo aplinkoje. Metų pabaigoje sukurta *Instagram* socialinio tinklo paskyra, atkreipus dėmesį į šio tinklo išaugusį populiarumą bei komunikacijos tendencijas. Per paskutinį metų mėnesį dideliais pasiekimais paskyra nepasizymėjo - prisijungė vos 20 sekėjų, tačiau potencialas dirbti su vaizdo turiniu šiame tinkle yra. Dėl finansavimo stygiaus svetainių palaikymui, metų gale nustojo veikti Įstaigos administruojama interneto svetainė www.veik.rietave.lt.

3.6. UŽDAVINYS. Auginti verslo etiką ir kultūrą, ugdyti ir auginti svetingumo kokybę

Šiam uždaviniui vykdyti pasitelkta Priemonė - Tinklaveikos ir verslumą ugdančių renginių organizavimas ir įgyvendinimas. Įstaiga Mykolinių šventės metu organizavo tradicinį Metturgį - mugę, kurios metu prekiaavo tradiciniai amatininkai bei vietos verslininkai. Tokie prekeiviai 2023 m. organizuotoje **mugėje buvo 27**. Tarp jų ir atstovai iš Latvijos. Pritrauktų amatininkų pokytis išliko stabiliai augantis lyginant su 2022 m., kuomet dalyvavo 25 amatininkai ir 2021 m. - 24 prekeiviai.

Puoselėjant tautinį paveldą ir skatinant etnokultūrą Rietavo savivaldybėje, Įstaiga turintiems sertifikatus siūlė išskirtines sąlygas dalyvaujant tradicinėse šventėse. Į Mykolinių Metturgį pakvietė nemokamai dalyvauti ir savo produkciją pristatyti **4 tradicinius amatininkus**, gaminančius sertifikuotus tradicinius gaminius, pažymėtus tautinio paveldo A ir B kategorijos ženklais.

Per 2023 m. įstaiga organizavo ir kitus tinklaveikos ir verslumą ugdančius renginius. Bene didžiausiu dalyvių skaičiumi išsiskyrė Budrikiuose bendruomenių stiprinimui kaimo vietovėse skirtas renginys „Vienybėje stiprybė“, liepos pradžioje surinkęs **per 200 dalyvių**.

Įstaigos 2023 m. vyko intensyvus bendradarbiavimas su verslą vienijančiomis asociacijomis, verslumą ir turizmą skatinančiomis institucijomis, įsitraukimas į asociacijas, tinklus. Bendradarbiauta su Telšių regiono viešojo sektoriaus įstaigomis rengiant Telšių regiono funkcinės zonos strategiją; palaikoma aktyvi narystė Lietuvos turizmo informacijos centrų (L.T.I.C.A); dalyvaujama Plungės technologijų ir verslo mokyklos (PTVM) tarybos veikloje; užmegzti ir palaikomi ryšiai su Lietuvos maisto eksportuotojų asociacija ir AgriFood Lithuania.

2023 m. gegužės 18 d. Įstaiga tapo **Šiaulių pramonės prekybos ir amatų rūmų nare**, o lapkritį pasirašė bendradarbiavimo sutartį su **Žemaitijos verslo centru**, kurioje pagrindinis akcentas - siekis padidinti veikiančių įmonių gyvybingumą, skatinant jų verslo augimą ir eksporto plėtrą įgyvendinant bendradarbybės, bendrakūrybės erdvių kūrimą ir vystymą.

Sėkmingai įgyvendinant tarptautinius projektus, užsimezges bendradarbiavimas tarp Rietavo ir Pietinės Švedijos buvo toliau sėkmingai koordinuojamas. 2023 m. koordinatoriui iš Karlshamno pusės perėjus dirbti į verslo centrą Blue Science Park Karlskronoje, ryšiai palaikomi su šiuo Blekingės regiono centru Karlskronoje: organizuotas buvusios Karlshamno savivaldybės atstovės Marie Bjorck nuotolinis pranešimas Telšių regiono viešajam sektoriui apie Blekingės regiono gerąją patirtį.

3.7. Išvados ir įžvalgos

1. **Efektyvus išteklių panaudojimas.** Įstaiga sėkmingai vykdė savo veiklos kryptis, optimaliausiai panaudodama turimus finansinius, materialinius ir darbo išteklius, siekdama numatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo. Tai prisidėjo prie Rietavo savivaldybės strateginio plėtros plano tikslų 2021–2027 metams.

2. **Verslo ir turizmo informavimas.** Vienadienių lankytojų skaičius per 2023 metus žymiai išaugo iki 3262 asm., lyginant su 2021 m. (985 asm.). Turistų iš Lietuvos ir užsienio skaičius Rietavo savivaldybėje padidėjo iki 43 tūkst. asm., palyginti su 2021 m. (37 tūkst. asm.). Šis augimas rodo, kad Įstaigos pastangos skatinti turizmą ir verslumą buvo sėkmingos.

3. **Virtualių apsilankymų augimas.** Virtualių apsilankymų Įstaigos valdomose svetainėse skaičius per trejus metus stabiliai augo nuo 8 tūkst. (2021 m.) iki 15 tūkst. (2023 m.), nepaisant svetainės veik.rietave.lt palaikymo nutrūkimo dėl lėšų stygiaus.

4. **Verslo paslaugos ir pagalba.** Įstaiga per 2023 metus suteikė patalpų, įrangos, biuro paslaugų ir kitos smulkios pagalbos tiek, kiek buvo planuota – 156 kartus. Nors šis skaičius yra mažesnis lyginant su ankstesniais metais (2022 m. – 180 kartų, 2021 m. – 220 kartų), tai atspindi tendenciją pereiti prie skaitmeninių sprendimų, taupant resursus ir laiką.

5. **Verslo ir turizmo aplinkos analizė.** Įstaiga teikė verslo ir turizmo aplinkos analizę, kuri padėjo formuoti strateginius planus ir rekomendacijas savivaldybei. 2023 metais įstaiga teikė pasiūlymus dėl bendradarbiystės erdvės, kūrybinių industrijų ir bendrakūrystės zonos bei 3D spausdinimo laboratorijos kūrimo.

6. **Tarptautinių projektų įgyvendinimas.** Įstaiga per 2023 metus parengė 12 projektų paraiškų, iš kurių 6 buvo finansuotos. Tai rodo didesnę efektyvumą lyginant su ankstesniais metais. Projektų tematika apėmė turizmo paslaugų teikėjų kompetencijų stiprinimą, inovacijų vystymą ir tvarumo mokymų integravimą.

7. **Komunikacijos ir rinkodaros veikla.** Įstaiga sėkmingai vykdė rinkodaros ir komunikacijos veiklas, didindama Rietavo savivaldybės žinomumą. Per 2023 metus Facebook paskyros įrašų vidutinis pasiekiamumas išaugo iki 1000 peržiūrų, o tam tikri įrašai pasiekė 3–4 tūkst. asmenų peržiūras. Įstaiga taip pat suorganizavo viešinimo kampanijas ir dalyvavo nacionalinėse bei tarptautinėse parodose ir mugėse.

8. **Verslo etikos ir svetingumo ugdymas.** Įstaiga aktyviai organizavo renginius, skirtus verslo etikos ir svetingumo ugdymui, tokius kaip Mykolinių Metturgis ir bendruomenių stiprinimo renginys „Vienybėje stiprybė“. Bendradarbiavimas su verslą vienijančiomis asociacijomis ir kitomis institucijomis padėjo stiprinti vietos verslo bendruomenę.

Apibendrinant, Įstaiga sėkmingai įgyvendino savo strateginius tikslus, prisidėdama prie Rietavo savivaldybės ekonominio augimo ir plėtros, nepaisant išorinių iššūkių ir finansavimo stygiaus.

4. ĮSTAIGOS FINANSINĖ VEIKLOS ANALIZĖ

4.1. Pajamų sąnaudų analizė

Veiklos rezultatas yra teigiamas, tačiau ant ribos. Dėka Rietavo savivaldybės skirto papildomo finansavimo galėjome padengti pačiai savivaldybei įsiskolinimą už patalpų išlaikymą, ryšiams.

5 lentelė. Rietavo turizmo ir verslo centro pajamų ir sąnaudų analizė

Eil. Nr.	Rodiklis	2023 m.	2022 m.	Pokytis	
				Eur	Proc.
1.	Pajamos	141314,24	158231,08	-16916,80	-10,69
1.1	Įstaigos lėšos (IL)	18636,70	11489,96	7146,74	62,19
1.2	Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	40816,00	40281,00	535,00	1,33
1.3	Kiti šaltiniai, Europos sąjungos lėšos (KT/ES)	81861,54	106460,12	-24598,58	-23,11
2.	Sąnaudos	141292,46	151388,27	-10095,80	- 6,67
2.1	Darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui	66255,10	74236,65	-7981,55	-10,75
2.2	Patalpų išlaikymui/ Komunalinėms paslaugoms	5803,65	5167,15	636,50	-12,32
2.2	Ryšiams	1743,76	3116,79	-1373,03	-44,06
2.3	Transporto išlaidos	2475,36	1056,96	1418,40	134,06
2.4	Nusidėvėjimui	9273,25	11967,07	-2693,82	-22,50
2.5	Palūkanoms	368,88	938,62	-569,74	60,69
2.6	Komandiruočių išlaidos	4511,09	4419,24	91,85	2,08
2.7	Kvalifikacijos kėlimui	0,00	180,00	-180,00	-100
2.8	Kitoms veiklos išlaidoms susijusioms su pagrindine Įstaigos veikla (banko mokesčiai, kanceliarinės ir kitos org. reprezentacinės išlaidos ir kt.)	50861,37	50305,79	555,58	1,10
3.	Veiklos pelnas/nuostolis	21,78	6842,81	-6821,03	-100,32

Pitrūkus lėšų buvo sumažintos išlaidos personalui naudotis tel., sumažintos darbuotojams darbo val. Visos turimos lėšos buvo naudojamos tik Įstaigos einamosioms sąnaudoms. Platesnė informacija finansinių ataskaitų rinkinyje.

4.2. Mokamų paslaugų analizė

6 lentelė. Įstaigos pajamos iš mokamų paslaugų pagal dalininkų patvirtintus paslaugų ir darbų įkainius fiziniams ir juridiniams asmenims per 2023 m.

Eil. Nr.	Rodiklis	2023 m.	2022 m.	Pokytis	
				Eur	Proc.
1.	Pajamos	18636,70	11489,96	7146,74	62,19

4.3. Įstaigos dalininkų kapitalo dydis finansinių metų pradžioje ir pabaigoje

7 lentelė. Įstaigos dalininkų kapitalo dydis 2023 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2023 m.	2022 m.
1.	Dalininkų kapitalo dydis eurai	20 158,77	20 158,77

4.4. Įstaigos valdymo išlaidos

8 lentelė. Įstaigos valdymo išlaidos 2022-2023 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2023 m.	2022 m.	Pokytis (+/-)	
		Suma	Suma	EUR	Proc.
1.	Sąnaudos valdymo išlaidoms*	46234,70	49521,40	-3286,70	-6,64
1.1.	Direktorius	31899,83	37766,60	-5866,79	-15,53
1.2.	Buhalteris	14334,87	11754,78	2580,09	21,95
2.	Išlaidos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms	-	-	-	-
3.	Išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims**	-	-	-	-

* valdymo išlaidos – direktorius, direktoriaus pavaduotojų, vyr. buhalterio darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos.

** Asmenims, nurodytiems LR Viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje.

4.5. Įstaigos įsiskolinimai

9 lentelė. Įstaigos įsiskolinimai 2022-2023 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	2023 m. pabaigai	2022 m. pabaigai
1.	Kreditorinis įsiskolinimas	1106,49	27163,18
2.	Debitorinis įsiskolinimas	-	2824,56

4.5. Informacija apie ilgalaikį turtą

Ilgalaikį materialųjį turtą 2023 m. gruodžio 31 d. sudaro – 34869,29 Eur, tame skaičiuje: Transporto priemonė – 2076,38 Eur; Nekilnojamos kultūros vertybės – 26343,39 Eur; Kitas materialus turtas – 6449,52 Eur.

10 lentelė. Informacija apie Įstaigos įsigytą ir ar perleistą ilgalaikį turtą

Eil. Nr.	Straipsniai	Suma, Eur	
		2023 m.	2022 m.
1.	Įsigytas turtas įstaigai	0	0
2.	Įsigytas ir perleistas turtas socialinio verslo atstovams	32597,00	43452,00

4.6. Informacija apie pinigines lėšas

11 lentelė. Informacija apie Įstaigos pinigines lėšas

Eil. Nr.	Straipsniai	Suma, Eur	
		2023 m.	2022 m.
1.	Kasoje	0,00	0,00
2.	Pinigai sąskaitose	1032,92	11294,40

4.7. Duomenys apie darbuotojų darbo užmokestį

Per 2023 m. darbuotojams nustatytas darbo užmokestis kito nežymiai. Pagrindinė kitimo priežastis darbuotojų ligos, nedarbingumai, sumažėjęs finansavimas ir uždirbamos lėšos, ko pasekoje sumažėjusios darbo val. Darbo užmokestis Centre skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką, darbo sutartyse nustatytomis sąlygomis.

12 lentelė. Duomenys apie Įstaigos darbuotojų darbo užmokestį

Eil. Nr.	Straipsniai	Vidutinis atlyginimas etatui, Eur		DU vidurkio pokytis etatui	
		2023 m.	2022 m.	Eur	Proc.
1.	Direktorė/Projektų vadovas	2637,648	3431,51	-793,86	-23,13
2.	Buhalterė-konsultantė	1194,57	979,56	215,01	21,95
3.	Projektų administratorė	923,03	1162,28	- 239,25	-20,58
4.	IT/turizmo specialistas	968,81	819,10	149,71	18,28
5.	Apskaitininkė	305,61	0	305,61	0
6.	Vadybininkas	311,66	0	311,66	0

4.8. Viešieji pirkimai

Viešieji pirkimai įstaigoje vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymu, Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d.

įsakymu Nr. 1S-97 patvirtintu mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, Komisijos darbo reglamentu bei įstaigoje patvirtinta Viešųjų pirkimų organizavimo tvarka.

Supaprastintus ir mažos vertės pirkimus, kai prekių, paslaugų ir darbų sutarties vertė viršija 10 000,00 eur be PVM, vykdo centralizuotai per EcoCost sistemą Rietavo savivaldybės viešųjų pirkimų specialistai. Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas ir Viešųjų pirkimų organizavimo tvarka (2017 m. gruodžio mėn. 29 d. Nr.VP/17-12/03) skelbiami Įstaigos internetinėje svetainėje.

Einamaisiais finansiniais metais planuojamų vykdyti prekių, paslaugų ir darbų pirkimų planas ir per kalendorinius metus sudarytų mažos vertės viešųjų pirkimų sutarčių bei vidaus sandorių ataskaita (Atn -3) skelbiami centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, EcoCost sistemoje, o viešųjų pirkimų planas Įstaigos internetinėje svetainėje. Supaprastinto atviro konkurso būdu įvykdytų pirkimo procedūrų ataskaitos (Atn-1) skelbiamos viešai prieinamu adresu: <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt>, o visos sutartys viešinamos adresu: <http://www.cvpp.lt>.

13 lentelė. Įstaigoje vykdyti viešieji pirkimai 2023 m.

13

Eil. Nr.	Pirkimai	2023 m.	2022 m.
1.	Mažos vertės	25476,42	59869,07
2.	Supaprastinti pirkimai:	-	-
2.1.	<i>(iš jų ES struktūrinių fondų lėšomis)</i>	-	-

Skelbiamos apklausos būdu per CVP IS sistemą įvykdytos dvi pirkimo procedūros. Buvo perkamos Tarptautinių projektų įgyvendinimo išlaidų teisėtumo ir panaudojimo teisingumo tikrinimo (audito) paslaugos

2023 m. buvo įvykdyta 72 vnt. mažos vertės pirkimų, kurių bendra suma siekė 25476,42 Eur.

Buvo perkama pagal vykdomą projektą „Socialinio verslo kūrimo ir plėtros skatinimas Telšių regione“, socialinio verslo subjektams įranga, konsultacinės paslaugos. Taip pat tiesioginei Įstaigos veiklai, renginių organizavimui perkamos maitinimo, konsultantų paslaugos, maisto ir reprezentacinės prekės. Automobilio priežiūra ir remonto, draudimo paslaugos ir degalai ir kita.

5. ORGANIZACINĖ VEIKLOS ANALIZĖ

5.1. Kokybės vadybos diegimas sistemos diegimas ir plėtojimas

Įstaigoje diegiama kokybės vadybos sistema, kuri nuolat tobulinama. Kokybės vadovą sudaro (įstatai, įstaigos organizacinė struktūra, vidaus tvarko taisyklės, darbo tvarkos taisyklės, buhalterinės apskaitos politika, viešųjų pirkimų organizavimo tvarka, darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka, darbuotojų asmens duomenų saugojimo politika ir kt.).

Įstaiga siekia savo veiklą priartinti prie kokybės vadybos standartų, todėl sistema yra nuolat tobulinama.

5.2. Informacinių technologijų infrastruktūros plėtra

Kompiuterinis tinklas ir saugumas: Įstaigos kompiuterinis tinklas yra prijungtas prie Saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo, užtikrinant duomenų saugumą ir patikimumą. Sukurtas tiesioginis ryšys (VPN), leidžiantis saugiai ir efektyviai prisijungti prie įstaigos tinklo nuotoliniu būdu.

Svetainės atnaujinimas: Dabartinė įstaigos svetainė yra pasenusi ir neatitinka šiuolaikinių reikalavimų, todėl būtina sukurti naują svetainę, kuri būtų moderni, patraukli ir lengvai naudojama. Naujoje svetainėje turėtų būti pateikiama išsami informacija apie lankytinus objektus, apgyvendinimo ir maitinimo įstaigas, taip pat turėti integruotus interaktyvius žemėlapius ir kitas naudingas funkcijas.

Įrangos ir programinės įrangos atnaujinimas: Būtina atnaujinti kompiuterinę įrangą, įskaitant kompiuterius, telefonus, lazerinį spalvotą spausdintuvą ir kitą įrangą. Reikia atnaujinti programinę įrangą, siekiant užtikrinti sklandų ir efektyvų darbą bei suderinamumą su naujomis technologijomis.

Finansavimo problemos: Per 2023 metus dėl lėšų trūkumo įstaiga negalėjo laiku susimokėti už svetainės talpinimo ir palaikymo paslaugas (Veik.Rietave.lt ir pienokelias.lt), dėl ko atsirado problemų talpinant informaciją apie lankytinus objektus.

Esamos IT sistemos: Buhalterinė apskaita vedama ir atsiskaitoma per vieningą sistemą VSAKIS. Dokumentai teikiami per dokumentų valdymo sistemą (DMS). Viešųjų pirkimų sistema naudojama EcoCost. Tarptautinių projektų ataskaitos teikiamos per specializuotas sistemas. Didžioji dalis susitikimų vyksta naudojant Zoom, Teams ir kitas panašias platformas.

Debesų kompiuterijos problemos: Nuo 2023 m. lapkričio, dėl lėšų trūkumo ir pavėluoto abonemento mokesčio Microsoft sumokėjimo, įstaiga prarado elektroninius laiškus ir dokumentus, saugomus debesyje.

5.3. Įstaigos infrastruktūros plėtra 2024 m.

Finansavimo užtikrinimas: Ieškoti papildomų finansavimo šaltinių, kad būtų galima laiku apmokėti už svetainės talpinimo ir palaikymo paslaugas bei išvengti duomenų praradimo.

Svetainės kūrimas: Investuoti į naujos svetainės kūrimą su modernia dizaino ir funkcionalumo architektūra.

Įrangos atnaujinimas: Skirti lėšų įrangos ir programinės įrangos atnaujinimui, kad būtų užtikrintas sklandus darbas.

IT mokymai: Organizuoti mokymus darbuotojams, kad jie būtų gerai susipažinę su nauja technine ir programine įranga.

Debesų kompiuterijos sprendimai: Investuoti į patikimas debesų kompiuterijos paslaugas ir užtikrinti tinkamą duomenų atsarginių kopijų kūrimą bei valdymą.

Šios priemonės padės įstaigai efektyviai spręsti esamas problemas ir užtikrinti stabilų informacinių technologijų infrastruktūros veikimą.

5.4. Korupcijos prevencijos priemonės

Įstaigos direktorės 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. TV-12, patvirtinta komisija korupcijos prevencijai įstaigoje užtikrinti, sudarytas korupcijos prevencijos priemonių planas, kuris pristatytas įstaigos darbuotojams bei paskelbta internetinėje svetainėje.

Interneto svetainėje skelbiami pasitikėjimo telefonai ir nuorodos, STT kontaktai. Skelbiama informacija, kaip elgtis susidūrus su korupcijos apraiškomis. Visi darbuotojai užpildė viešųjų ir privačių interesų deklaracijas. Įstaigos viešųjų pirkimų komisijos nariai užpildė nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus, pagal viešųjų pirkimų įstatymą ir jo vėlesnius pakeitimus, kurie yra atnaujinami pasibaigus kalendoriniams metams.

5.5. Įstaigos veiklos kontrolė

Rietavo savivaldybės kontrolieriaus patikrinimas. Rietavo savivaldybės kontrolierius atliko patikrinimą darbo užmokesčio ir ilgalaikio materialaus turto apskaitos per 2023 m. Patikrinus darbo užmokesčio paskaičiavimus nustatė, kad buvo laikomasi teisės aktų reikalavimų. Patikrinimo metu pastabų dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos nebuvo pateikta. Taip pat pastabų nebuvo pateikta ir dėl ilgalaikio materialaus turto.

Per 2023 m. įstaigoje buvo atlikti Pietų Baltijos dviejų projektų I lygio auditai, ir vienas II lygio auditas. I lygio tikrinimu metu, klaidų ir neatitikimų nerasta ir visos išlaidos patvirtintos. II lygio patikrinimą atliko LR vidaus reikalų ministerijos auditas ir rado nežymų neatitikimą darbo užmokesčio priskyrimo projektui. Gautos išvados: „Klaida laikoma atsitiktine ir audito apimtyje vertintuose kituose darbo užmokesčio skaičiavimuose nesikartoja. Sisteminio pobūdžio problemų nenustatyta“.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Mažeikių skyriaus patikrinimas. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Mažeikių skyrius nuolat tikrino laikinojo nedarbingumo skyrimo pagrįstumą Įstaigoje. 2023 m. patikrinimų metu žalos VSDF biudžetui nenustatyta.

Vidaus kontrolė. Įstaigos direktorės 2022 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. TV-02, patvirtinta VšĮ Rietavo turizmo ir verslo informacijos centro vidaus kontrolės politikos nauja redakcija.

Įstaiga savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu, kuris apibrėžia vidaus kontrolę kaip viešojo juridinio asmens vadovo sukurta visų kontrolės rūšių sistemą, siekiančią užtikrinti veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą.

Vidaus kontrolės įgyvendinimas. Vidaus kontrolė įgyvendinama integruojant ją į Įstaigos veiklą ir pagrindinius valdymo procesus: planavimą, atlikimą ir stebėseną. Nustatoma vidaus kontrolės dalyvių pareigos ir atsakomybė, kontrolė nuolat tobulinama ir pritaikoma prie pasikeitusių veiklos sąlygų.

6. AKTUALŪS UŽDAVINIAI 2024 METAMS

2024 m. Įstaiga sieks užtikrinti numatytų tikslų pasiekimą vykdydama suplanuotas veiklas ir įgyvendindama suplanuotus rodiklius. Įvertinus įstaigos veiklą 2023 -iaisiais metais, numatomos šios pagrindinės veiklos kryptys 2024 m.:

Viešųjų paslaugų Turizmo ir verslo paslaugų gerinimas: Plėtoti ir tobulinti paslaugas, siekiant pritraukti daugiau lankytojų ir verslo investicijų į regioną, kad pagerinti sąlygas verslo kūrimui ir plėtrai.

Rinkodaros ir komunikacijos stiprinimas: Vystyti efektyvias rinkodaros kampanijas ir komunikacijos strategijas, naudojant socialinius tinklus ir kitus kanalus, siekiant didinti įstaigos matomumą ir pritraukti daugiau lankytojų.

Bendruomenės įtraukimas ir partnerystės: Įtraukti vietos bendruomenę į veiklas ir sprendimų priėmimo procesus. Užmegzti ir stiprinti partnerystes su vietos verslais ir organizacijomis, siekiant bendrų tikslų įgyvendinimo.

Tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas: Įsitraukti į tarptautinius tinklus, keistis patirtimi su verslo paramos, mokslo organizacijomis užsienyje, vystyti ir vykdyti bendrus projektus.

Tvarių, ekologiškų ir kūrybiškų iniciatyvų plėtra: Plėtoti ir įgyvendinti tvarias bei ekologiškas iniciatyvas, siekiant skatinti tvarų gyvenimo būdą ir aplinkosaugą. Skatinti kūrybinių industrijų augimą savivaldybėje.

Finansavimo paieška: 1) Nuolat ieškoti finansavimo šaltinių, siekiant užtikrinti sklandų ir kokybišką viešųjų paslaugų teikimą turizmo ir verslo sričiai. 2) Siekti finansavimo darbuotojų gretų papildymui, užtikrinant veiklos efektyvumą ir plėtrą.

Per 2024 m. Įstaiga skirs ypatingą dėmesį tokių užduočių atlikimui:

- **Telšių regiono funkcinės zonos (FZ) strategijos parengimas:** Užbaigti parengti, suderinti ir pristatyti Telšių regiono savivaldybių komitetams ir taryboms Regiono FZ strategiją.
- **Projektų ataskaitų ir mokėjimo prašymų rengimas:** Laiku parengti ir pateikti ataskaitas bei mokėjimo prašymus, siekiant užtikrinti sklandų projektų finansavimą ir įgyvendinimą.
- **Interneto svetainės modernizavimas:** Sukurti modernią, interaktyvią svetainę su patraukliu dizainu, interaktyviais žemėlapiais ir rekomendacijų sistema, naudojančia dirbtinį intelektą. Įtraukti išsamius ir patogius įrankius verslui, kurie padėtų pradėti ir plėsti veiklą.
- **Infrastruktūros ir įrangos atnaujinimas:** Atnaujinti kompiuterinę ir biuro įrangą, siekiant užtikrinti efektyvų darbuotojų darbą ir aukštą paslaugų kokybę.

Bus siekiama išspręsti probleminius klausimus:

- **Atgaivinti dėl lėšų trūkumo nustojusią veikti turizmo duomenų bazę veik.rietave.lt.**
- **Siekiant užtikrinti paslaugas turistams, bus ieškoma galimybių įdarbinti turizmo vadybininką.**

Įstaiga prisidės prie Rietavo savivaldybės strateginio plėtros plano 2021 - 2027 m. priemonių įgyvendinimo, ypač prie poveikio rodiklių:

1. Apsilankiusiųjų vienadienių lankytojų skaičius Rietavo savivaldybėje (asm.)
2. Apsilankiusiųjų turistų skaičius savivaldybėje (asm.)
3. Turizmo duomenų bazės (virtualių apsilankymų) lankytojų skaičius (asm.)
4. Naujų verslų skaičius (vnt.)
5. Sukurtų darbo vietų skaičius (vnt.)

Plačiau apie suplanuotas priemones ir rodiklius žiūrėti ataskaitos 1 Priede.